

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Історія та археологія
Заняття:	II семестр 2022-2023 н.р.
Лекції	2 години на тиждень згідно розкладу
Практичні	1 години на тиждень згідно розкладу
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3636>

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=650>

Інші додаткові ресурси:*

<http://www.openuniversity.edu>

<https://courses.prometheus.org.ua/>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти; лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу

Інформація про викладачів:

Пазиніч Юлія Миколаївна	Доцент кафедри філософії і педагогіки, кандидат політичних наук, доцент
Персональна сторінка	http://filosof.nmu.org.ua/ua/staffua/Julia%20Pazynich.h.php?clear_cache=Y
Е-пошта:	Pazynich@nmu.one

1. Анотація до курсу

Психологія – це знайомство з теоретичними положеннями і актуальними проблемами психології. В цьому курсі розглянуто загальні питання про природу та розвиток психіки людини, про формування особистості, її психологічну структуру, про сутність і характеристику пізнавальних та емоційно-вольових процесів. Вивчення навчальної дисципліни «Психологія» спрямовано на забезпечення всебічної

підготовки студентів та формування психологічно здорової особистості. Набуті знання допоможуть оволодіти теорією і практикою психології. Студенти навчатися вміло, постійно застосовувати психологічні знання у своїй діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів концептуальних знань щодо уявлення про природу психіки людини, вивчення законів психічної діяльності, сутності психічних явищ і їхньої ролі в пізнанні людиною самої себе та навколишнього світу.

Завдання курсу

- ознайомити студентів з психологічними теоріями, з різними науковими напрямками та методами психології;
- навчити студентів пояснювати власні психічні процеси, властивості, стани, а також опанувати найпростіші прийоми власної психічної саморегуляції;
- навчити студентів давати психологічну характеристику особистості, її темпераменту, характеру, здібностям;
- навчити студентів оцінювати рівень розвитку власних пізнавальних процесів (відчуття, сприймання, уява, пам'ять, мислення, увага), застосовуючи відповідні методичні засоби;
- навчити студентів діагностувати власний стан та стан і настрої інших людей, рівень психологічної напруги.

3. Результати навчання:

- Аналізувати психологічні теорії та визначати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку психіки.
- Визначати характеристики та особливості прояву різних психічних процесів, станів і властивостей людини
- Аналізувати психологічний зміст, структуру та умови розвитку особистості.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 . Психологія як наука. Предмет психології
1.1 Особливості психології як науки
1.2 Розвиток поглядів на предмет психології.
1.3 Методи психології
1.4 Структура і галузі психології
2. Розвиток психіки у філогенезі
2.1. Психіка: поняття, функції, особливості, основні теорії. Періодизація еволюційного розвитку психіки. Особливості психіки тварин і людей.
2.2 Основні рівні розвитку психіки живих організмів. Періодизація еволюційного розвитку психіки.
2.3 Свідомість і несвідоме
3. Психологія особистості

3.1. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». Характеристики й рушійні сили розвитку особистості.
3.2. Направленість, потреби і мотиви особистості. Здібності людини.
3.3. Темперамент і характер особистості.
4. Пізнавальні процеси
4.1 Відчуття: поняття, види та характеристики
4.2. Сприйняття: поняття, функції і характеристики. Фігура та фон сприйняття
4.3 Уявлення: поняття, види та характеристики
4.4. Уява: поняття, види і прийоми.
4.5. Пам'ять: поняття, класифікація, характеристики. Засоби підвищення ефективності запам'ятовування.
4.6. Мислення: поняття, форми, види. Основні логічні операції.
4.7. Мовлення: поняття, види та характеристика мовних процесів.
4.8. Увага: поняття, види, характеристики. Фактори, що знижують увагу.
5. Емоційно-вольові процеси
5.1. Воля: поняття, функції та характеристики.
5.2. Емоції: класифікація, фізіологічні основи
5.3. Основні типи емоційних переживань.
5.4. Стрес: поняття, причини, методи подолання
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій
1 . Розвиток поглядів на предмет психології
2. Основні методи психологічних досліджень: переваги і недоліки
3. Розвиток психіки у філогенезі
4. Психологія особистості: мотивація, потреби та здібності людини; характер і темперамент
5. Пізнавальні процеси: відчуття і сприйняття; уява і уявлення; пам'ять, мислення, мовлення, увага.
6. Емоційно-вольові процеси

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p. @nmu.one) на Офіс365. Використання MTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з

навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	<p>Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання.</p> <p>Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали.</p> <p>Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.</p> <p>Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100</p>
--	---

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Психологія».

8. Ресурси і література

Базова:

1. Пазиніч, Ю.М. Психологія [Текст]: навч. посібник / Ю.М. Пазиніч, Т.М. Калюжна. – Д.: НГУ, 2012. – 156 с.

2. Пазиніч, Ю.М. Психологія: навч. посібник (електроний ресурс) / <http://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=650>

3. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів: близько 3000 слів / сост. В.Б. Шапарь.- Х.: Прапор, 2016. – 672 с.

4. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.

Додаткова:

1. Волошина В. В. Загальна психологія: Практикум [Текст]: Навч. посіб./В.В. Волошина, Л.В. Долинська, СО . Ставицька, О.В. Тсмрук. - К.: Каравела, 2016.- 280 с.

2. Дрозденко К.С. Загальна психологія в таблицях і схемах [Текст]: Навч. посіб. – К.: Професіонал, 2017. -304с.

3. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. / О. О. Євдокімова. - Вид. 2-ге, допов. – Харків : Константа, 2020. – 320 с.

4. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології [Текст]: Підручник: у 2 т. – К.: Алерта, 2018. – Т. 1. – 496 с., Т. 2. – 758 с.

5. Пальм Г.А. Загальна психологія [Текст]: навч. посіб. / Г.А. Пальм. – К.: ЦУЛ, 2015. – 256 с.

6. Психологія [Текст]: навч. посібник / О.В. Винославська, О.А. Бреусенко-Кузнецов, В.Л. Зливков та ін.; / за ред. О.В. Винославської. – 2-ге вид. – К.: Фірма ІНКІОС, 2009. – 390 с.

7. Психологія особистості : навч. посіб. / укладачі І. О.Петухова, Р. А. Калениченко, О. Г. Льовкіна [та ін.] ; за заг. ред. Є. М. Суліми ; Ун-т ДФС України. – Ірпінь, 2021. – 338 с.

8. Руденко Л. А. Основи психології та педагогіки : навч. посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2020. 146 с.

9. Календарний план курсу*

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Політика курсу Вимоги Навчальні матеріали Тестові завдання 1 . Психологія як наука. Предмет психології 1.1 Особливості психології як науки	Лекція	Силабус Тестові завдання Навчальний посібник 1, с.3-9; 2	-
2	1 . Психологія як наука. Предмет психології	Лекція	1, с.9-15; 2	-

	<p>1.2 Розвиток поглядів на предмет психології.</p> <p>1.3 Методи психології</p> <p>1.4 Структура і галузі психології</p>			
	Питання для контролю та вправи	Практичне заняття	Завдання Вправи 1, с.15-22	10
3	<p>2. Визначення психіки. Основні функції психіки</p> <p>2.1. Психіка: поняття, функції, особливості, основні теорії.</p> <p>2.2. Основні рівні розвитку психіки живих організмів.</p> <p>2.3. Періодизація еволюційного розвитку психіки. Особливості психіки тварин.</p>	Лекція	1, с.23-27; 2	-
4	<p>2. Визначення психіки. Основні функції психіки</p> <p>2.4. Особливості психіки людини.</p> <p>2.5 Свідомість і несвідоме</p> <p>2.6. Психічні явища</p>	Лекція	1, с.27-32; 2	-
	Питання для контролю та вправи	Практичне заняття	Завдання Вправи 1, с.32-39	10
5	<p>3. Психологія особистості</p> <p>3.1. Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». Характеристики й рушійні сили розвитку особистості.</p> <p>3.2. Направленість,</p>	Лекція	1, с.40-45; 2	-

	потреби і мотиви особистості. Здібності людини.			
6	3. Психологія особистості 3.3. Темперамент і характер особистості.	Лекція	1, с.45-49; 2	-
	Питання для контролю та вправи	Практичне заняття	Завдання Вправи 1, с.49-63	10
7	Підсумкове заняття за 1-3 темами курсу «Психологія»	Лекція	1, с.8-63; 2	-
	Обговорення дискусійних питань	Практичне заняття	Тести і відкриті запитання	20
8	4. Пізнавальні процеси 4.1 Відчуття: поняття, види та характеристики 4.2. Сприйняття: поняття, функції і характеристики. Фігура та фон сприйняття	Лекція	1, с.64-69; 2	-
	Питання для контролю та вправи	Практичне заняття	Завдання Вправи	10
9	4. Пізнавальні процеси 4.3 Уявлення: поняття, види та характеристики 4.4. Уява: поняття, види і прийоми. 4.5. Пам'ять: поняття, класифікація, характеристики. Засоби підвищення ефективності запам'ятовування.	Лекція	1, с.69-73; 2	-

10	<p>4. Пізнавальні процеси</p> <p>4.6. Мислення: поняття, форми, види. Основні логічні операції.</p> <p>4.7. Мовлення: поняття, види та характеристика мовних процесів.</p> <p>4.8. Увага: поняття, види, характеристики. Фактори, що знижують увагу.</p>	Лекція	1, с.73-78; 2	-
	Питання для контролю та вправи	Практичне заняття	Завдання Вправи 1, с.79-89	10
11	<p>5. Емоційно-вольові процеси</p> <p>5.1. Воля: поняття, функції та характеристики.</p> <p>5.2. Емоції: класифікація, фізіологічні основи</p>	Лекція	1, с.90-92; 2	-
12	<p>5. Емоційно-вольові процеси</p> <p>5.3. Основні типи емоційних переживань.</p> <p>5.4. Стрес: поняття, причини, методи подолання</p>	Лекція	1, с.92-95; 2	-
	Питання для контролю та вправи	Практичне заняття	Завдання Вправи 1, с.95-100	10
13	Підведення підсумків роботи за семестр	Лекція	Тести	20
	оголошення оцінок	Практичне заняття	і відкриті запитання	-

10. Методи навчання

Словесні методи навчання: пояснення та евристична бесіда.

Наочні методи навчання: демонстрація та ілюстрація.

Практичні методи навчання: Case-study, психодіагностика